

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” nr. 10, acțiunii, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-oară 12 bani a treia-oară 10 bani.

Ioan Eliade Rădulescu.

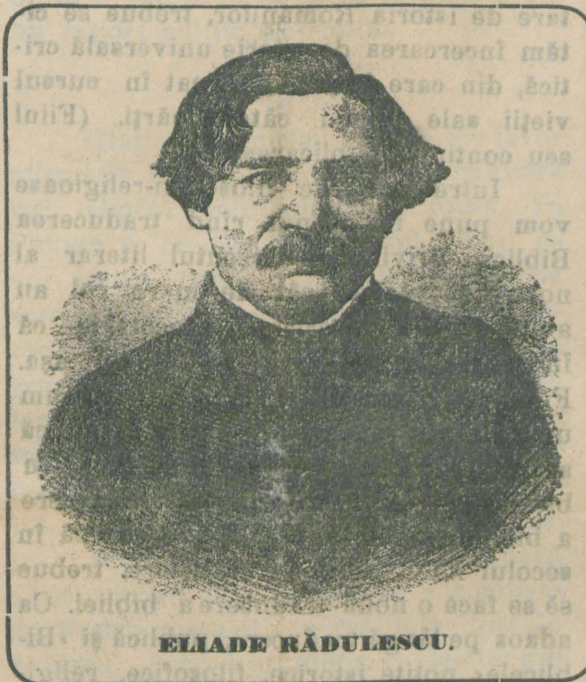
Anul acesta s'au împlinit 100 de ani dela nașterea lui Ioan Eliade Rădulescu. Cel mai mare, cel mai înflăcărat școlar al marelui dascăl ardelean, George Lazăr din Avrig, a lucrat ca nimeni altul în jumătatea primă a veacului trecut în ogorul limbei și literaturii române. Dăm în cele următoare, după dl G. Adamescu, o schiță biografică a marelui Român.

Născut în Târgoviște dintr'o familie săracă, Eliade veni de copil în București, unde începuse să învețe la un dascăl grec. Acesta nu-l învăța românește, de aceea cam des fugea și se ducea la niște Olteni, ce lucrau într'o grădină și cu ajutorul lor cunoscuseră literile românești și începuse să cetească, — fapt pe care ni-l spune însuși într'un articol: »Dispozițiile și încercările mele la poezie«.

Venind George Lazăr din Transilvania, alergă la dînsul, îi ascultă cu multă dragoste lecțiunile, își dă o deosebită silință și nu mult după aceea ajunge și el profesor și lucră cu tot entuziasmul ce-i putea da vîrsta și ideile naționaliste răspândite de Lazăr, lucră cu un rar simțământ de jertfă, părăsi casa părinților, nu primi slujbele, ce ar fi putut dobândi, pentru a da lecțiuni câtorva școlari săraci, dar' cum zice dînsul, »hotărîți și fanatici în hotărîrea lor«, fără-o vre-o autoritate să se intereseze de el sau de rezultatele școlii. Eliade dădea lecțiuni în timp de șese ani, lipsit iarna de lemne, într'o odăiță cu geamuri sparte, în care zăpada se amesteca cu fumul dela o sobă stricată.

Și trebuia singur să facă toate cursurile ce credea necesare școlarilor. Îi învăța filosofia și dreptul, matematica și geografia, istoria și gramatica. Fiindcă lipseau cărțile trebuitoare, alcătui și tipări o aritmetică, o gramatică, mai târziu o istorie.

Activitatea (munca) lui nu se mărgini numai la școală. El se ocupa de întreaga mișcare culturală a Românilor



ELIADE RĂDULESCU.

și fiindcă în acele timpuri literatura nu putea fi despărțită de politică, Eliade deveni om politic.

Fundând cel dintău ziar »Curierul Român« — suspendat în 1848 — căuta să întretie sentimentul patriotic în cetitori.

Pentru răspândirea cunoștințelor literare și formarea gustului de ceteră

fundă așa numita revistă »Curier de ambe sexe«, în care publica nuvele traduse și originale, studii literare și istorice, poezii și chiar mode.

Tot pentru acest interes general fundă în 1838 împreună cu Ioan Câmpineanu »Societatea Filarmonică«, avînd de scop să ajute propagarea culturii în genere și în special să lucreze pentru înființarea unui teatru. Îndată ce se constituie, societatea încredință direcția lui Eliade. Acesta deschise cu Aristia o școală, în care se învăța literatura, declamația și cântul, pentru-ca mai târziu să se producă actori pentru teatrul național. Resultatele școlii se văzură la examenul general, când școlarii jucară mai multe piese.

Societatea, încântată de munca lui Eliade, îl alese director și pentru al doilea an. Lucrurile merseră bine, se strînseră fonduri importante, se traduseră o mulțime de piese.

Societatea filarmonică însă era oarecum continuarea unei alte asociațiuni parte secretă — cu scop politic, — parte pe față — cu scop literar. Din cauza aceste s'au născut tot felul de bănueli în privința ei și după câțiva ani s'a desființat.

În pregătirea și executarea revoluțiunii din 1848, Eliad fu unul din fruntași. După-ce se proclamă constituția la Izlaz, după-ce Bibescu părăsi tronul, se consiliu guvernul provisoriu din care făcî parte și Eliad. Domnia acestui guvern ținu însă numai din Iunie până în Septembrie, pentru-că Turcii obligați de Ruși, provocară o luptă între armata, cu care venise Omer-Pașa și oștirea din București, în urma căreia ei ocupară

FOITA.

Poesii populare.

Din Perșani.

Dela Simion Grama culesse de Vichi St.

Trage-o mândră, ca cucu,
Să se legene codru,
Și 'mio trage ca mirla,
Să se legene frunza,
Ca să se mire lumea
De mini și de d-ta.

Măi bădișo Ionaș
Vin la noi să-ți dau sălaș,
Dar' de cină ce 'ți-oi da?
Castraveți ca iedera.
Gură dulce ca mierea.
Nu veni pe la fântână,
Că se face urmă în stîină,

Nu veni pe la pîrlaz,
Că avem un căne breaz
Și sare oblu-n obraz,
Vină printre strat de ceapă,
Nimenea să nu priceapă.

Stejărel foaie măruntă,
Paserile-n tine cântă
Și vin mândrele și-ascultă,
A venit și mândra mea
Să-și asculte pasărea,
Cum îi cântă patima,
Patima ei din fetie
'Și-a bădișii din junie.

Șapte sate 'și-au pus pînză,
Ca să se scoată din frunză,
Dar' de s'ar mai pune șapte
Și din frunză nu m'or scoate.

Aseară când însăra,
Badea calul înfrâna.
Ce înfrânezi badeo calu?
Căci cu mini nu-i trece dealu,

Chiar și dacă îl vei trece,
Cu mine nu-ți vei petrece,
Că mulți capul 'și-au bătut
Și dealul nu l-au trecut,
Nici cu tine nu-l voi trece
Badeo cu inima rece.

Măi bădiș cu pîru creț
Ce te ții așa măreț?
Că nu stă casa-ntr'un cuiuș
Nici fetele ntr'un drăguș,
Nu stă masa-ntr'un picior
Nici fetele într'un fecior.

Nu gîndi mândro, gîndi,
Că ca tine n'oi găsi,
Că nu-i lumea oa odată
Zece ficioar la o fată,
Că-i lumea plină de dor,
Zece fete la-un ficioar.

țeara militărește, exilară pe revoluționari și restabilirea reacțiunea.

Eliade emigră în Transilvania, apoi se duse la Paris, mai târziu în Turcia, de unde se întoarse peste doi ani în țeară.

La 1866 pronunță în constituantă un discurs în contra domnului străin și a dinastiei. Fu membru fondator al Academiei, ales chiar president, dar el trăi retras ocupându-se cu literatura până la moarte.

Activitatea literară a lui Eliade, privită în întregul ei, este de o mare importanță pentru istoria noastră culturală și fără să o cunoaștem, ar fi peste putință să înțelegem o mare parte a acestei istorii.

Învățând singur și cunoscând singur operele scriitorilor mari ai popoarelor străine, el pricepu cât de trebuincioasă este această cunoștință pentru progresul unei națiuni. De aceea își propuse să traducă pe toți autorii greci, latini, francezi, italieni, etc., pentru-ca în scurtă vreme să aibă puțința ori-ce Român a cetii în limba sa tot ce spiritul omenesc a produs mai strălucit. Pentru o asemenea vrednică de toată lauda, dar' uriașă încercare, forțele unui om erau de sigur neîndeștuitoare; dar' știu să găsească destui tovarăși, adunând în jurul său o sumă de tineri doritori de cultură și îndemnându-i la muncă. Alături cu ei, traduse din Voltaire, Molière, Lord Byron, Lamartine, Dante etc. Scopul lui nu a fost pe deplin ajuns, pe deoparte, pentru-că nici el nici tovarășii săi nu s'au consacrat exclusiv acestei întreprinderi, pe de alta pentru-că nimeni în urma lui nu a luat în mână conducerea lucrării, astfel că până azi n'avem încă traduse toate capodoperele străine.

Eliad nu s'a mulțumit însă a fi traducător, ci a publicat și lucrări originale.

Cele mai multe din poeziile lui lirice sunt traduse sau imitate după autori străini (V. Hugo, Lamartine, Schiller).

Dintre originale, de sigur, cea mai frumoasă e »Sburătorul«, model de scriere românească, importantă ca studiu asupra superstițiilor țărănești și perfectă în partea descriptivă. Se mai pot cita încă: »Cântarea dimineții«, odă religioasă în versuri albe, »Căderea dracilor«, »La Schiller«.

Principala încercare epică este »Mihaila«, poemă în versuri albe, în care își propunea să cante faptele lui Mihail-Viteazul. A scris însă numai două cânturi, în cari descrie starea țării sub stăpânirea aproape turcească de atunci, suirea pe tron a lui Mihail și planuirea uciderii Turcilor. Deasemenea scrise și două epopee comice: »Tandalida« la adresa unor emigrați poloni pretențioși și »Cobza lui Marinică«, satiră politică.

Mai toate poeziile fură reunite de el pe la 1868 în câteva volume intitulate: »Curs întreg de poezie generală«, precesse de o introducere, în care studiază chestiunea latinității limbii române, și de un tractat de versificațiune.

Mai multe din satire sunt scrise în prosă și au ori scop literar (Poetul dinastic, Poetul urlător, D. Sarsailă autorul), ori scop politic (Figaro și Don Pascale, Danciul). Dintre satire face parte și »Cântecul Ursului«, care are o

mare însemnătate istorică, fiind îndreptată contra agentului rus Duhamel (1848). Satira constă dintr'un cântec pentru urs, alcătuit din strofe ce se termină cu refrenul »Diuha-Diuha-măi«, pe care un Țigan cu urs, trimis înadins, l-a cântat chiar în curtea agentului rus.

Ca fabulist, Eliade a lăsat un însemnat număr de lucrări, în versuri, de diferite măsuri, corecte ca rimă, dar' une-ori greșite ca ritm. În genere acțiunea e condusă bine și interesant, dar' lipsește simplitatea fabulei, căci el întrebuițează forma aceasta numai ca să nu pună numele persoanelor ce vrea să atace. Toate sunt politice. Vom cita: »Măceșul și Florile«, îndreptată contra încercării lui Trandafilof de a aduce ruși lucrători de mine, — »Corbul și Vulpea cum a fost«, tratând tema obișnuită, — »Corbul și Vulpea cum este«, în care corbul a prins minte și nu se mai înșală de lingșurile vulpii.

Scrierile istorice și politice sunt numeroase. Afară de edițiunile elementare de istoria Românilor, trebuie să cităm încercarea de istorie universală critică, din care însă a publicat în cursul vieții sale numai câteva părți. (Fiul său continuă publicarea).

Între scrierile filosofico-religioase vom pune în primul rând traducerea Bibliei. Privind în trecutul literar al nostru și văzând cât de mare rol au avut cărțile bisericești, socotește că în ori-ce împrejurare va fi tot așa. Fiind-că în sec. XVII, care e oare-cum un secol de renaștere, — prin faptul că atunci limba română se introduce în biserică, — se face faimoasa traducere a bibliei lui Șerban (1688), crede că în secolul XIX., secol de renaștere, trebuie să se facă o nouă traducere a bibliei. Ca adaos pe lângă traducere, publică și »Biblicele« notițe istorice, filosofice, religioase și politice asupra bibliei.

Activitatea lui în privința limbii se poate împărți în două epoce: înainte de 1840 și după 1840.

În prima epocă studiază limba fără nici o idee preconcepută și în »Gramatica« dela 1827 pune bazele sistemului său, care e foarte rațională, dar' pe care n'a urmat-o totdeauna. În această gramatică face reforma alfabetului vechiu, eliminând o sumă însemnată de semne netrebuincioase, precum și accentele. În prefață, ca să justifice schimbările, zice că nu trebuie să fim sclavii obiceiului, ci să primim ideile nouă dacă sunt întemeiate. În privința ortografiei pune ca basă aceste principii: 1. cea mai bună ortografie e cea care are regulile mai puține; 2. să scriem cum pronunțăm, pentru-că scriem pentru cei ce trăiesc, ear' nu pentru cei morți. Relativ la terminii tehnici, e de părere că trebuie să-i luăm din limbile moderne și să-i potrivim cu limba noastră, ear' nu să ne încercăm a forma cuvinte din înșuși materialul nostru.

În epoca a doua, luptând pentru introducerea literelor latine, primește principiile școlii lingvistice de peste munți, dar' introduce o notă personală în curentul latinist: direcțiunea italiană. Traducând pe poezii italieni, găsește așa de mare asemănare între limba română și cea italiană, încât le consideră nu ca două limbi, ci ca două dialecte.

Această idee greșită o vedem în cartea intitulată: Paralelism între dialectele română și italiană. Din această greșală decurse întrebuițarea semnelor sale proprii în ortografie: qu, ò, ș. a.; decurse întrebuițarea cuvintelor luate de-adreptul din dicționarul italian: bellă, arestò, ș. a.; decurse în fine ideea foarte ciudată de a schimba toate poeziile sale vechi, scrise în adevărată limbă românească, într'o formă italiano-română. Credințele lingvistice ale lui Eliade fură primite de multă lume, din cauza autorității de care se bucura el, fură introduse chiar în școale; dar' după câțiva ani dispărură, fiindcă erau greșite și fiindcă greșala era prea bătătoare la ochi.

Cum se vede, Eliade desfășură o activitate prodigioasă. Cu natura vie și entusiastă, cu spiritul pătrunzător, cu stilul plăcut și presărat cu ironii fine, el câștigă mulți amici și partizani, determină o adevărată mișcare literară și de aceea i-se dăte numele de »părinte al literaturii române«.

Cassa bisericeii în România
Camera a votat Sâmbătă cu 81 voturi din 94 votanți proiectul de lege pentru înființarea și organizarea cassei bisericeii autocefale ortodoxe române.

Din Bucovina. După-cum se vede din ultimul număr al »Deșteptării« din Cernăuți, între frații bucovineni e pe cale să se stabilească o apropiere, o înțelegere, în ce privește ținta politică pe viitor. Tratatulele se țin deocamdată în secret. Ar fi foarte îmbucurător pentru lumea românească, dacă sciziunea dintre deputații așa ziși »conservatori« și »naționali populari« ar înceta, concentrându-se toate forțele de luptă într'o singură tabără. Un pas serios se vede, că a fost făcut în direcțiunea aceasta, deoarece-ce baronul G. Vasileo, șeful »pactiștilor« a scris un articol, în care anunță desființarea pactului, după-ce guvernul nu s'a ținut de cuvânt.

ULTIMATUL ALBANEZILOR. Din Roma se anunță, că șefii Albanezi, cari mereu se agită, se vor intruni în curând în un oraș de-al Italiei, probabil în Neapolea, de unde vor adresa un ultimatum Sultanului, cerând administrație autonomă pentru Albania.

Dacă Sultanul va denega cererea, șefii amenință că vor proclama independența Albaniei, alegând de domnitor pe prințul Kastriotă, un urmaș direct al lui Scander-beiu.

Mai nou se anunță, că prințul Kastriotă va lansa o proclamație către populațiunea Albaniei, de următorul cuprins:

Frați Albanezi!

Numele Kastriofilor, care l'am păstrat cu onoare, imi impune datorințe sfinte. În acest nume se concentrează istoria întregii glorii albane. De acest nume este legată suvenirea a cinci secole jalnice. Știu cât de serioase și de grave sunt înaintea voastră aceste datorințe, dar' cu ajutorul lui Dumnezeu și al vostru voi suporta această sarcină. Prima datorință a voastră este a

vă câştiga eliberarea, ca să scuturați cu însuflețire jugul școalelor străine și să ridicați în Albania școale naționale.

Frați Albanezi!

Deviza noastră este aceasta: »*Cu noi este Domnul!*« Numele glorios al beifului Scander e steagul nostru sfânt. Cu acest strigăt pe buze, la umbra acestui steag să se unească toți Musulmanii albanezi, ortodoxi și catolici. Ear' eu, ca un serv supus al marei patrii albane, acel onor îl cer pentru mine, ca să pot lupta alături cu voi în războiul sfânt, ca să reinvie neamul nostru.

Italia și tripla alianță. »*Echo de Paris*« e informat din Roma, că Italia numai așa e aplicată a renoua tripla-alianță, dacă 'i-se va permite a publica textul întreg al tratatului. Italia vrea adevărat a clarifica Franca asupra însemnătății politice a triplei-alianțe.

TUNURI NOUE. În ministerul de războiu s'a terminat planul introducerii de noue tunuri în armată. Suma destinată spre acest scop este de 150 milioane, care însă probabil va fi ridicată ulterior — ca de regulă, când e vorba de militarism. Poziția de „mare putere“ a Monarchiei noastre pretinde aceasta, și bietul popor trebuie să plătească, căci — nu poate fi mare și tare numai așa fără nici o jertfă.

Autonomia catolică. Congresul pentru crearea autonomiei catolice își continuă ședințele, dar' la un rezultat oare-care cu greu va pute ajunge de oare-ce clerul înalt duce frică de o eventuală influență covârșitoare în biserică a elementului laic. Clerul își teme prestigiul și averile, de aceea nu vrea să cedeze autonomiei nimic din drepturile sale.

Demonstrație în Lemberg. Din incidentul aniversării războaielor polone din 1863, peste 300 de studenți au cercetat cimiterul Licakov din Lemberg, de unde apoi rentorcându-se, au parcurs străzile, demonstrând șgomotos și cântând cântece naționale. Mulțimea, care în scurt timp s'a ridicat la peste 1000 de persoane, a voit să meargă la consulatul prusac să demonstreze. Patru inși, între cari doi studenți universitari, au fost deținuți, dar' după interogator au fost puși eară pe picior liber.

DIN LUME.

Serbia.

Pe regele Alexandru eară îl amenință o furtună. Cum nu se poate încrede în nici o persoană dela curte, pare a fi cu totul desguștat de domnie, așa că îi eșise vestea, că vrea să abdică de tron. Știrea s'a desmințit însă. Mai multă bătae de cap îi causează regularea moștenirii tronului. Opoziția din camera sârbească vrea să adreseze ministrului-president o interpelație cu privire la chestia aceasta, care formează obiect de discuție în presa din Serbia și străinătate. Ministrul va răspunde,

că nefiind regularea moștenirii la ordinea zilei, guvernul nu se ocupă cu ea.

Prințul Petru Carageorgevici, care pășește acum pe față ca pretendent la tronul Serbiei, a lansat un manifest, în care provoacă poporul sârbesc să contribuie pentru ridicarea unui monument în memoria războaielor conduse de moșul seu contra Turcilor. Prin aceasta vrea să serbeze fundarea dinastiei Carageorgevici. Prințul a călătorit la Petersburg.

Dr. Cristici, fost consilier de stat și presidentul curții de cassatie, a murit. El a fost tutorul regilor Milan și Alexandru în timpul minorității acestora. Avera lui cea mare 'și-a testat-o academiei sârbești de științe.

Visita principelui Wales în Germania.

Primirea, ce 'i-a făcut poporațiunea Berlinului principelui de Wales, a fost cât se poate de rece. La banchetul dat în onoarea lui, împăratul Wilhelm a ținut un toast, în care a accentuat numai relațiunile intime familiare, ferindu-se a accentua ceva, ce ar pute arăta un raport politic mai intim.

Anglia.

»Daily Chronicle« anunță din izvor afirmativ bine informat, că la primăvară vor izbucni neorânduieii în India. În Puniab se crede, că în cursul iernii se vor aduna trupe rusești la granița de nord a Afganistanului, în care vor și invada, îndată ce se va topi zăpada. La granița Indiei s'au luat măsuri de defensivă pentru de a pute face față tuturor eventualităților. În Puniab se vor ține în Februarie manevre militare, totul va fi pus pe picior de războiu. Câteva regimente se concentrează deja, după-cum se zice, pentru de a combate pe Vasirii răsculați, în realitate însă în vederea complicațiunilor. De-alungul graniței se fac spitale.

În parlamentul din Melbourne a prezentat deputatul Higgins o petiție provăzută cu multe subscrieri din statele australice, prin care se cere retragerea trupelor australice din Africa-de-sud.

În parlamentul englez a declarat subsecretarul din ministerul de externe, că una din țintele politicei guvernului în Asia e păstrarea statului quo în China. Ocuparea unui port în golful persic din partea vre-unei puteri încă e incompatibilă cu această politică.

Războiul din Africa-de-sud.

La întrebarea lui Labouchere, dacă a mai venit cineva cu propuneri de pace de când cu pertractările dintre Botha și Kitchener, a răspuns Balfour în parlamentul englez, că astfel de propuneri nu s'au făcut.

Generalul englez Carington s'a predat cu toată trupa sa lui Delarey. Soldați englezi desertează și se alipesc lângă Buri.

În senatul american a declarat senatorul Teller esecutarea sentinței de moarte asupra lui Sheeper ca o violare a convenției de Geneva.

Foi engleze afirmă, pe baza unei telegrame din Iohannesburg, că generalul bur Vilonel, căzut în captivitate

engleză la anul 1900, s'ar fi oferit să formeze o trupă de 1500 Buri, cari să lupte pentru (?) Anglia.

Kitchener a raportat, că generalul bur Ben Wiljson a fost făcut prisioner.

În săptămâna trecută au capturat Buri de la Englezi 18 cară de proviant, 17 tunuri, mai multe trenuri și 700 000 lire engleze.

Englezii au mai ucis un comandant bur căzut în ghiarțele lor.

Esecutarea lui Scheeper a produs în Olanda un vifor de indignare. Toate foile își bat joc de tribunalul de pace, care nu e în stare nici să esopereze, că cel puțin regulile războiului să fie păzite. Liga drepturilor omului din Franca și Belgia va publica un protest contra uciderii lui Lotter și Scheeper. În New-York e pe cale a se înființa o societate, care să inițieze o mișcare în favorul Burilor. Un comitet al acestei societăți va merge la Washington, pentru a influența asupra congresului, ca acesta să se ocupe cu planul unei intervenții între Anglia și republicile sud-africane. E vorba și de înaintarea unei petiții cu 2 milioane subscrieri.

Gazetele olandeze publică o notă a lui Krüger, care răspunde la vorbirea ținută de Chamberlain în camera engleză. Krüger asigură, că nici conducătorii buri din Europa, nici cei din Africa nu vor lua inițiativa pentru încheierea păcii. Anglia cunoaște pretenșiunea principală a Burilor: independența completă.

Știri mărunte.

Mai mulți conducători albanezi vor să trimită Sultanului un ultimatum, prin care să ceară completa autonomie a Albaniei. Dacă nu li-se va satisface cererea, amenință cu o războaiă generală.

După o telegramă din Panama, generalul Castro a avut o luptă cu generalul Herrera. Răsculații au fost bătuți.

Alegerile pentru camera franceză vor fi în 13 sau 20 Aprilie.

Norvegia vrea să se separeze de Svedia în privința afacerilor consulare. O comisiune aleasă ține acum la Stockholm ședințe pentru stabilirea modalităților de separare.

După o telegramă din Roma cumnatul Sultanului a declarat la un interviu, că Turcii tineri vor să mântuească patria și că căderea sistemului actual de guvernare în Turcia e inevitabilă.

În apropierea districtului Cociana în vilaietul Cosovo a fost o ciocnire între o bandă bulgară și trupe turcești. 10 Bulgari au fost uciși.

Nedjib effendi Melhame, comisar imperial otoman la Sofia, demisionând, va fi înlocuit prin Ali Feruh bey, fost ministru al Turciei la Washington.

O ciocnire sângeroasă a avut loc în sandjacul Muș, între o bandă de Armeni și un detașament de gendarmi turci. Un oficer turc a fost ucis și doi gendarmi răniți.

Banda a dispărut.

Din Peking se anunță, că împărăteasa-văduvă nu vrea să primească în serviciu străini pentru reorganizarea armatei, marinei și administrației.

Contractul referitor la vânzarea insulelor daneze din India-vestică a fost subscris de părțile interesate.

Prințul Petru Carageorgovici va merge la Semlin, ca să confereze cu câțiva prieteni din Sârbia. Manifestul lui a fost confiscat în Sârbia.

Ziarul „Neue Freie Presse” află din Sofia, că alegerile pentru sobranie nu vor da probabil majoritatea lui Daneff, ceea-ce va prelunge criza financiară.

Haiducia în Albania.

Mulți cred, că vremea haiduciei a trecut. Se înșală. Și acum mai sînt țări, unde haiducii stăpînesc codrii, mai ales, că diragătorii sînt slabe.

De multă vreme există în Albania o bandă de revoluționari albanezi, poreclită de ei înșiși „banda de haiduci”. Isprăvile acestei bande, care are menirea să scape pe Albanezi de supremația turcească, în toți funcționari turci a vîrit groază.

În fruntea acestei bande se afla Suleiman, care ajunsese vestit prin vitejia lui. Curajosul căpitan de haiduci a luptat cu soldații lui credincioși în nenumărate rânduri în potriiva Turcilor armați și glonțul turcesc nu l'a ajuns nici odată, și nici o sabie turcească nu l'a atins vre-o dată.

Din această cauză Suleiman devenise pentru poporul albanez un adevărat Făt-frumos din poveste.

Cu toate acestea soarta e mai puternică decît omul, căci Suleiman se îmbolnăvi greu. Suferințe grozave îl chinuiau, dar' căpitanul își ascundea durerile în zimbete de dragoste pentru prietnii lui.

Acum câteva zile Suleiman simți că sfîrșitul i se apropie. Ne vîind să pearză vestea bandei lui, chemă la căpătâiul seu pe toți prietenii și plîngînd le adresă următoarele:

»Scumpii mei tovarăși de luptă, simt că puterile mă lasă zi cu zi. Înainte de a muri, voiesc să vă mulțumesc pentru vitejia voastră și să vă rog ca după moartea mea să fiți tot atît de bravi, să luați Turcilor pe drumul dintre Bitolia și Scutari, odată cu vieța și punga cu bani, căci acești bani sînt ai noștri, sînt averea țeranilor Albanezi jefuiți de Turci. Fraților, să fiți buni cu toți, cari sufer stăpînirea turcească.

Ajutați pe bieții țerani albanezi asupriți și jefuiți. Înainte de a sfîrși, încă un cuvînt.

Las cu limbă de moarte, ca în locul meu să nu alegeți decît pe Sul-Cică, cel care a fost mai viteaz și mai înțelept dintre noi.

Aceasta e voința mea... »Și cu aceste cuvinte marele haiduc Suleiman își dete sufletul.

Ultimele cuvinte ale căpitanului au fost ascultate cu atîta sfințenie, încît chiar în camera mortuară înainte de a se ridica cadavrul, banda întregă a fost convocată pentru a se înțelege asupra alegerii unui alt căpitan. De sigur, că trebuia ales Sul-Cică, care era neîntrecut. În urma consfătuirei, s'a luat hotărîrea ca a doua zi de dimineață să se facă alegerea.

A doua zi de dimineață cu toții erau adunați în mijlocul câmpului, în jurul unui stejar bătrîn.

În mijlocul unei liniște mare s'a dat oetire următorului jurămînt:

»Jur să fiu supus și credincios căpitanului Sul-Cică, pe care îl alegem să ne conducă de aci înainte în lupta contra Turcilor. Să nu-l trădez nici odată pentru nimic în lume, să nu spun nimănui nici o vorbă despre planurile noastre, să mă bat pînă la cea din urmă picătură de sînge pentru interesele nenorociților Albanezi. La porunca căpitanului jur să sar în foc și în apă. Dacă nu voi urma astfel să dea D-zeu să mi-se uște picioarele și să ajung ca căpătina oficerului turc, să fiu socotit ca cel mai mare nemernic și trădător. Să mă topesc ca o luminare de seu și corpul meu după moarte să-l mînânce câinii și animalele sălbatice.»

În urma acestui jurămînt noul căpitan Sul-Cică le mulțumi, sărutînd pe fiecare în parte pe frunte.

Și noul căpitan strigă:

»Cine rămîne cu Sul-Cică?»
— Toți rămînem! răspunseră în cor haiducii.

Unul singur rămîne de o parte, și cînd toți tăcură declară, că el e contra hotărîrilor luate, de oare-ce Albanezii sînt și ei Turci și ar face o crimă, cînd ar lovi într'un Turc. Era turcitul Albanez Ibrahim.

Vorbele lui indignară atîta pe haiduci, încît l-au gonit cu huidueli din sînul lor.

Afară de această ceată mai sînt și multe altele, căci Albanezi nu se vor odihni pînă nu vor scăpa de jugul turcesc.

Act de recunoștință.

— Daruri de Crăciun. —

Sîntem în deplina cunoștință a axiomei creștinești: »Să nu știe stînga Ta, ce face dreapta!« Cu toate acestea înșă ținem, ca obștea creștinească să fie în cunoștința faptelor săvîrșite de cei buni ai noștri, pentru binele și fericirea de aproapele nostru lipsit, nu din vina lui! Cunoaștem perceptele fiului lui D-zeu relative la hrînirea celor flămânzi, la adăparea celor însătoșați, la primirea celor străini, la cercetarea celor bolnavi și a celor întemnițați și, tocmai cunoștința acestora, a mișcat pe membrii reuniunii noastre la împlinirea unei datorințe creștinești deopotrivă bine plăcute oamenilor și lui Dumnezeu.

E adecă al treilea an, de cînd reuniunea noastră împarte în ajunul Nașterii Domnului nostru Iesus Christos daruri de Crăciun între săracii noștri.

În această grea și oboitoare muncă ajutați și spriginiți am fost în tot timpul de cei buni și îndurători ai noștri. Îndeosebi stimabila doamnă *Minerva Dr. Brote*, ca și în trecut, a primit cu toată prevenirea și în mod de tot generos și în anul acesta binevoitorul protectorat la această sărbare, anume pregătită pentru săracii noștri.

Generoasa noastră protectoare a adaus onorificei și creștineștii misiuni oboitoare și apostolică muncă numai și numai ca sărbarea adevărată mîngîiere și bucurie să reverse asupra săracilor noștri. Domnia-șă, pe lângă că a îndemnat la contribuire, a grupat în

jurul seu pe stimabilele doamne: Ana Dr. Moga, Ana Dr. Marienescu, Silvia Dr. Barcianu, Maria Dr. Crișan, Alexandra Dr. Russu, Malvina Verzariu, Popa, cum și pe domnișoarele: Eleonora Borcia, Tiberia Barcianu, Elvira Cristea, Lucreția Bența, Florica Cioran, Tina Simonescu, Elena Cunțan, Zina Moga, Rica Moga, Sabina Brote, Geni Simonescu, Clelia Piso, Agnes Cristea și Elvira Olariu, apoi pe doamnele: Elisabeta Poponea, Paraschiva Ișan, Eugenia Zickeli, Evelina Panfilie și domnișoarele: Aurelia Bogorin, Elena Grindean, Ana Ceontea, Elena Baci, Paraschiva Ștoica, Elena Moldovan, Elena Vintilă, Elena Roman, Elisaveta Buzdughină și Paraschiva Apolzan, cari cu diligență de fer din zori de zi și pînă în noapte tîrziu au croit și cusut lucrurile menite pentru săraci.

Neobosita d-șoară *Aurelia Bogorin*, ca și în trecut, a adunat cu multă osteneală o sumă considerabilă de bani, cu cari s'a procurat material pentru vestiminte. Asemenea au colectat d-șoarele: Elena Baci, Paraschiva Ștoica și d-nii: Ioan Apolzan, notarul reuniunii; Savu Roman, Vasile Macrea, Valeriu Grindean, George Prașca, Ioan Șimtion, librar și Ioan Bologa.

Numărul obiectelor parte confecționate, parte procurate au atins numărul de 700 bucăți, de care pârtași s'au făcut sute de ucenici, de școlari, veduve și orfani lipsiți.

Sărbarea de împărțire a fost adevărată sărbare a săracilor noștri! Ea a câștigat mult în măreția sa morală prin clasicul discurs al cucernicului părinte *Demetriu Cunțan*, profesor seminarial, care purcezend dela cuvintele Mîntuitorului: »Lăsați copiii să vie la mine, căci unora ca acestora este împărăția cerurilor«, a desvoltat în cuvinte alese partea creștinească și morală a acestui act sublim și de inimi înălțător, încheiate cu o frumoasă rugăciune cătră Atotputernicul D-zeu, care s'a îndurat a ne da putere de a sprigini cu iubire pe cei lipsiți, a ne deschide ochii noștri pentru a vedea unde e lipsă mai mare și a nu trece nesimțitori pe lângă cei suferinzi și căruia l'a mulțumit pentru toate darurile, de care pârtaș ne-a făcut.

Din parte-ne aducînd cu smerenie creștinească mulțumirile reuniunii noastre, d-zeescului fiu, în a cărui bunătate și îndurare închinăm toată ființa și toate fapăturile noastre săvîrșite în numele Lui, ne declarăm totdeauna mulțumitori și recunoșcători tuturor aceluia, cari posibilă ne-au făcut această împlinire a datorinței creștinești.

De încheiere mai amintim, că la sărbare au binevoit a suprasolvi un »evlavios creștin« 15 cor.; Dr. I. Iancu, medic (Săsciori) 1 cor. 80 bani; Nicolae Gogan, comptabil 1 cor.; Alexiu Oniș, jude reg. în pens., Timoteiu Popovici, prof. sem., Simon Popovici, protopresb. pens. și Nicolae Șimtion, membru onorar al reuniunii, fiecare câte 80 bani.

Sibiu, 15 Ianuarie n. 1901.

Comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu«.

V. Tordășianu, I. Apolzan, president. notari.

Regulament

pentru esamenale de calificare în învățătorească la institutul pedagogic gr.-cat. arhiepiscopial din Blaj.

(Urmare).

§. 14.

Cu ocaziunea singuraticelor scripturistice, directorul desface înaintea comisiei esaminatoare și a candidaților plicul, care conține temele privitoare la respectivul obiect și publică tema designată, ear' după aceea comisiunea se retrage rămânând în sală numai profesorul încredințat cu supravegherea.

După trecerea timpului prescris pentru lucru, fiecare e dator să-și prezenteze operatul seu împreună cu impurul, chiar și dacă nu ar fi terminat.

Candidaților nu le este permis să aducă cu sine la esamenale scripturistice decât rechizite de scris respective de desemn, ear' la scripturisticele din limba germană dicționar.

În decursul lucrării nu le este permis să se înțeleagă unii cu alții, nici să ese afară, decât în cazuri de mare necesitate. Cei-ce calcă aceste dispozițiuni, se opresc dela continuarea examenului. La aceste sunt de a se face atenți candidații serios cu ocaziunea începerii examenelor.

Despre esamenale scripturistice profesorii supraveghetori duc protocol exact, în care inferesc datul zilei de examen, tema, timpul când s'a isprăvit cu dictatul temei și candidații s'au putut apuca de lucru, consemnarea candidaților, cari lucră în sală, timpul prezentării operatelor și alte observațiuni vrednice de notat, precum și consemnarea profesorilor supraveghetori în ordinea cum se succedea.

Acest protocol după terminarea tuturor examenelor scripturistice, se subscrie din partea directorului și se aclude la actele privitoare la examen.

§. 15.

Operatele scripturistice ce le censurează și le clasifică profesorii respectivi de specialitate (cele de pedagogie pe lângă profesorul de specialitate, și

cel de limba română), ear' calculii combinați de ei îi aștern comisiei esaminatoare spre încuviințare.

§. 16.

Comisiunea esaminatoare, mai înainte de începerea examenului verbal, se întrunește într'o conferență, la care ia parte și inspectorul școlastic regeșc ori substitutul dînsului și cu majoritate de voturi statorește:

a) rezultatul final al examenelor scripturistice și enunță, că așadar' cari candidați se admit la examenul verbal.

b) care candidat ar fi să se examineze mai cu de-amănuntul din vre-un obiect oare-care.

Dacă președintele comisiei esaminatoare nu e de aceeași părere cu majoritatea comisiei în privința vre-unui calcul din un obiect de examen la verbal, poate pretinde, ca respectivul candidat să fie supus la examen verbal din acel obiect.

Președintele statorește ordinea examenelor și designează notari pentru esamenale verbale.

§. 17.

Acel candidat, ale cărui toate operele scripturistice au fost clasificate cu cel puțin suficient, se admite la examen verbal. Cel-ce a obținut calcul de nesuficient din operatul scripturistice din limba română, pedagogie ori din cel de limba maghiară, se consideră de căzut, și nu poate fi admis la examenul verbal. De cumva candidatul a obținut din celelalte obiecte scripturistice cel mult doi nesuficienți, poate fi admis la verbal, dar' din obiectele respective are să fie examinat mai strict ear' de cumva, — abstracție făcând dela operatul pedagogic — mai multe de două operate i-ar fi clasificate cu nesuficient, nu poate fi admis la verbal.

Dacă candidatul a susținut examenul scripturistice cu succes cel puțin bun, ear' din vre-o cauză deplin motivată nu s'a putut prezenta la examenul verbal, atunci la finea anului școlastic următor, fără de a mai face din nou examen scripturistice, se poate admite la examenul verbal și la cel practic.

§. 18.

Obiectele examenului verbal sunt

1. Religione și moral.
2. Pedagogie.
3. Metod.
4. Limba română și literatura ei.
5. Limba maghiară.
6. Istoria patriei și istoria universală.
7. Constituțiunea patriei.
8. Geografie.
9. Matematică.
10. Fizică.
11. Istoria naturală.
12. Economie (pentru femei: Economia de casă).
13. Cant, și tipic.
14. Pentru bărbați: examen practic din gimnastică și comandă.
15. Pentru femei: lucrare practică din lucru de mână femeesc.

Ce privește estensiunea examinării, e dătător de ton planul de învățământ. La examenul de pedagogie se arete candidatul, că e orientat cu privire la legile psihologice mai momentuoase, și că este în stare a le aplica în cazuri singuratic; cunoaște legile didacticei și metodice, organizațiunea școlii populare, mijloacele auxiliare ale instrucțiunii din școala poporală și aplicarea acelora.

Din limba maghiară candidatul are să învedereze, că și-a însușit-o atât în vorbire cât și în scriere, în așa măsură încât să o poată propune în școala poporală (§. 2 Art. de lege XVIII. ex 1879).

Din cele-alalte obiecte se pretinde ca să știe temeinic și sigur doctrinele lor mai cardinale și nexul ce există între ele, lăsându-se la o parte specificările și datele mai mărunt, și avându-se în vedere cu deosebire chemarea de învățător poporal.

(Va urma).

Ileana și Nicovală.

— Schiță. —

De

George Coșbuc.

(Urmare și fine).

Ignat, după-cum vor fi și priceput cetitorii, sta acum aproape de mal: dela Ignat până la Toma zece pași, și dela Sandu până la Ignat ear' zece pași. El sta la mijloc, fiindcă ține la Sandu și nu pute sta lângă Toma, dar' nu-l lăsa dragostea de Toma să s'apropie prea mult de Sandu. Aști doi erau pieirea lui Ignat; de câte-ori nu l-au frământat ei așa de florile mărului! Cu Sandu copilărise; cu el în tovarășie furase mulți miei primăvara și multe lemne iarna; cu el împreună mâncase trei ani bătăile sergentului în compania a treia, batalionul doi, și odată, la nu știu ce întâmplare, împărțise răcoarea temniței dela subprefectură. Firește lucruri vechi de cari Ignat se rușinează astăzi — că,

de! tinerețele fără păcate, ca mocanul fără cojoc. Sandu ar sări în foc pentru Ignat, și Ignat pentru Sandu tot așa. În vremea primjdiei ei nu se uită și rău unul altuia nu și-ar face odată ou capul!

Sandu rise cu hohot de mărturisirile lui Toma, cari erau drept răspuns la batjocura de mai înainte.

»Bine, Ignat, spune tu cu mâna pe piept n'am eu dreptate? E plasa mea coala, și voi imi luați peștele dintr'ânsa. N'am eu dreptate? întrebă Sandu.

Fără îndoială, Ignat ar fi dat dreptate lui Sandu, dacă n'ar fi fost Toma la mijloc. Cum era să supere pe Toma?

»Ei, spune, spune, Ignat, zise Toma. N'am eu dreptate? Gârla e a lui D-zeu și a noastră a tuturor; peștele e al cui îl prinde. N'am eu dreptate?»

Ignat era cu totul de părerea lui Toma, dar' acest adevăr nu-i plăcea lui

Sandu, și pe Sandu cum să-l supere tocmai Ignat.

Tăcea bietul Ignat ca peștele din oala cu borș.

»Hai, ia spune-mă, cine are dreptate! zise Toma.

»Spune-mă oine are dreptate, mă, spune, adăogă Sandu.

Oh, Ignate, Ignate, la grele zile ai ajuns. El cetise bietul în Alexandria, că este o țeară unde oamenii au cap de fer și mânăcoă pe alți oameni: acolo ar fi vrut el să fie acum! Dracul l-a adus pe el aici? Dracu a adus pe Sandu tocmai acu? Dracu a făcut pe Toma să se dușmănească tocmai cu Sandu? Ei, comedie ca asta?

Amândoi protivnicii așteptau răspunsul lui Ignat. Dar' Ignat tăcea.

»Spune odată, omule, ori n'ai gură! zise răstii Sandu de pe mal. »Este a mea ori nu este a mea plasa și cu tot peștele ce se prinde într'ânsa.

PARTEA ECONOMICĂ

Insectele stricăcioase.

(Urmare și fine).

13. *Insecta de napi*. Aceasta, după cum o arată și numele, face daună în napii de nutreț, dar' mai cu seamă în cei de zahăr. Insecta, care se desvoltă și ea, ca toate insectele, din ouă, atacă primăvara foile răsadului de napi, ear' larvele ei atacă în decursul verei și toamna napul (rădăcina) din pământ, pe care-l găurește și sugă, întocmai ca vermele din măr.

Stîrpirea acestor insecte se poate face numai cu anumite preparate otrăvitoare, cu cari se stropesc foile napilor atacați.

14 *Gândacul de Maiu*. Insecta aceasta este cunoscută până și de copiii cei mici, cari o prind și fac virtelniță din ea. Ea apare într'un număr mai mare tot numai la al treilea an, de oare-ce larvelor ei le trebuie câte 36 de luni până-când trec prin metamorfosă (schimbarea cunoscută a insectelor).

Ca ani cu gândaci se pot socoti toți aceia, cari se pot împărți fără rest cu numărul 3. Astfel de ani au fost 1893, 1896, 1899, apoi vor urma 1902, 1905, 1908 ș. a. m. d.

Larvele gândacilor de Mai se țin prin pământ, unde se pot afla de multe ori cu privilegiul aratului și săpatului. Acelea sînt pe foale albe, ear' pe spate surfi. La cap au o pată galbină. Larvele acelea se nutresc în pământ cu rădăcini crude și alte rămășițe de ale plantelor.

De oare-ce atât larvele, cari nimecesc rădăcinile tinerelor plante, cât și gândacii, cari când se arată rod frunzele unor arbori de rămân pleșugi, — sînt stricăcioși, economii sînt îndatorați în înțelesul artic. de lege XII. din anul 1894 §. 50, ca să nimicească atât larvele acelor pe unde se pot afla în pământ, cât și gândacii, scuturându-i dimineața de pe pomi, opărindu-i și păstrându-i apoi ca nutremânt pentru gălițe peste iarnă sau dându-i și numai

asa în stare crudă galițelor sau apoi nimicindu-i și altcum prin ardere sau zdrobire.

15 *Insecta de muguri*. Insecta aceasta își depune oușele ei în mugurii și florile de pomi, unde ciocindu-se de căldura soarelui se fac niște vermuleți, cari rod apoi poamele tinere și le fac de cad une-oriou grămada jos. De aceea se pot vedea une-ori atâtea poame vermănoase pe jos.

Ca mijloace de stîrpire contra acestor insecte se recomandă culegerea omidelor de prin pomi și arderea acelor în foc.

16 *Molia de cucuruz*. Insecta aceasta se desvoltă prin Iunie și Iulie din pământ și rămășițele de coceni vechi, de unde sburând peste cucuruze își depune oușele pe virful stegulețelor acelor, unde ciocindu-se de căldura soarelui se fac niște vermuleți, cari pătrund pe încoetul de pe spic în lăuntru firului de cucuruz, unde rozînd mereu la măduha aceluia, se scoboară pe fir în jos până mai lîngă pământ, ba une-ori se sue și pe tulaul cu grăunțe și le roade și pe acelea.

Ca mijloace de stîrpire se recomandă, ciontarea spicelor de cucuruz pe la sfîrșitul lui Iulie, nimicirea cocenilor rămași pe locul de cucuruz până dă primăvara, de oare-ce păpușele fluturului în aceia ierneză, consumarea cât mai de timpuriu a cocenilor, care servesc de nutreț pentru vite.

17 *Molia de struguri*. Fluturul acesta ca și filoxera, își depune oușele în număr de câte 30—40 din Iunie începînd până mai pe toamnă — pe struguri, undese încuibeză ca și păingenul ou un fel de tort și după-oe din ou se desvoltă omide, acestea încep a găuri și a mânca boabele de struguri până-când acelea se uscă de tot. Peste iarnă se trag apoi ca nimfe în crepăturile parilor sau sub scoarța vițelor și acolo ierneză.

Ca mijloace de stîrpire contra acestei insecte se recomandă un fel de leșie făcută din 3 chlgr. săpun negru, care se ferbe în 10 litri de apă curată până se topăște, apoi se amestecă cu 1½, chilogram de praf pyrethru, ear' leșia aceasta se amestecă cu 90 litri de

apă curată și astfel se stropesc cu ajutorul unei pompe, ca și de peronosporă, vițele molipsite.

Acestea sînt cele 17 insecte stricăcioase descrise și mai pe larg în cartea citată la început, pe cari am crezut de lipsă ca să le facem cunoscute și cetitorilor foii noastre, ca la vreme de lipsă să le cunoască și să se știe apăra cu succes în contra lor.

Ioan Georgescu

Fasolea Soia (Soia Hyspida).

Acest soi de leguminoasă a început a eși earăși la iveală.

Chinezii și Japonezii, la espozițiunea universală dela Viena din 1873, pe lîngă alte produse agricole au espus și boabe de fasole soia, cari au atras atențiunea multor vizitatori.

Acest neam de fasole își trage originea din Asia centrală și partea de mează-noapte a Chinei, de unde cultura ei s'a răspîndit în India și Japonia.

Această plantă pentru prima-ooră s'a cultivat la școala de agricultură Ferăstrău (România) în 1880, unde se cultivă și astăzi. Eu deasemenea o cultiv în fiecare an în grădina școalei normale e societății pentru învățatura poporului român cu elevii școalei.

După-oe s'a văzut, că dă rezultate destul de bune, s'a cultivat pe o suprafață mai mare, și în 1883, prin ministerul de agricultură, s'au împărțit la cei mai mulți proprietari agricultori din țeară, ca fiecare să-și dea mai bine socoteală de buna reușită a acestei fasole, și în urmă să raporteze ministerului de modul de reușită și de producțiune. Pe cât îmi aduc aminte foarte puțini agricultori au scris ministerului de agricultură.

De unde se poate deduce, că nu le convenea cultura acestei leguminoase, deși cultura ei este mai economică, decât celelalte leguminoase, ce se cultivă la noi, ear' boabele ei cu mult mai gustoase decât ale fasolei noastre.

Este mai economică, fiindcă este mai puțin pretențioasă, cu privire la soiul pământului, la cultura lui, și chiar

»Dar' care nu s'a prins? începî Toma. »I-am luat noi peștele din plasă prins de-a gata? Ce tot umbli cu fleacuri?»

»Acela nu. Vezi bine că nu. Cum să fie a lui Sandu?»

Ei se certau acum prin întunerec, căci amîndouă făcliile erau stînse.

»Ignate! Ce ții tu cu nebunul ăla? Adecă îi dai dreptate, mă neisprăvitule și zici că e peștele lui? Da! mă duc și la judecată cu el și tot am să-l câștig și să-i scot peștele din traistă.»

»Lasă-l să se ducă unde 'și-a dus mutul iapa și surdul roata, mă Ignate! Peștele este al nostru, și facem mîne chef și chemăm tot satul.»

»Ia auzi, mă Ignate, mă, să fiu eu de risul satului, de nu viu la tine și-'ți trag câteva palme, să mi-le pomenești și în ceasul morții, zise Sandu de pe mal. Și într'adevăr s'au auzit pleoscăituri de apă. Era Sandu. Intrase în

gărlă și venia cătră Ignat. Dar' numai decât s'auziră alte pleoscăituri din spre mijlocul gărlei: se apropia, se vede, și Toma ca să apere pe Ignat.

Acum erau toți trei în gărlă, și nu se vedeau unul pe altul. Numai după sunet știau în ce parte sînt. De-ar fi fost cât de cât lumină, să se poată zări unul pe altul, s'ar fi încăerat acum Toma cu Sandu. Dar' Toma se temea, că Sandu are vr'un ciomag în mână și o să-l cărpească, căci el era cu mînilor goale. Dar' într'adevăr Sandu n'avea nimic în mână și de aceea se temea să se apropie ca nu cumva să-l isbească Toma, crezînd că el trebuie să aibă ciomag cu dînsul ca să se razime prin gărlă. Și așa temîndu-se fiecare de ceea-ce nu avea și credea că are celalalt, au stat pe loc, și au început earăși din gură.

Ignat stătea infipt. Ce o să iasă din toată drăcia asta? Ar fi vrut să fugă, și ar fi putut, că-l ajuta întune-

recul. Dar' nu-l lăsa apa. 'I-s'ar fi auzit umbletul prin gărlă.

»Oameni buni, ce vă certați aici ca strigoii prin întunerec, zise el în urmă. Lăsați-l ciorilor de pește! Nu e nu știu cât de mult. Ți-l dăm, Sandule, ți-l dăm numai să fie pace.

»Ba o să-ți sparg eu ție mai bine capul, vorbi Toma și veni bălăcînd cătră Ignat. De ce? E peștele tîu, să-l dai? Acum Sandu era cel ce s'a apropiat de Ignat, ca să-l apere de Toma precum mai înainte Toma se apropiase ca să-l apere de Sandu.

Ce mai era și cu oamenii ăștia!

III.

A doua zi la Toma în casă era multă lume. Dar' Ignat nu era. El bietul sta pe pragul casei lui și se uita prin curte. Ear' nevasta îi cânta la cap tropare și-l oblogea.

Numera Ignat în minte pumnii căți 'i-a mîncat, și se trudea să judece cum a fost astă-noapte întîmplarea din

la lucrările de întreținere și la schimbările timpului secetos sau ploios.

Această fasole este hrăitoare nu numai pentru om ci și pentru vitele noastre de muncă, lapte și carne. Dela 1881—1884, s'a scris mult asupra acestei plante leguminoase, arătând și susținând calitățile ei hrăitoare, rugând pe agricultorii noștri, că dacă nu vor să o cultive pentru hrana lor, s'o cultive ca plantă de nutreț (verde sau uscat). Pentru berbecii puși la îngrășat boabele de fasole soia sînt cea mai bună hrană.

Pe la 1882—83, când s'a scris de spre modul de întrebuințare a acestei fasole, unii băcani dela noi o căutau pentru falsificarea cafelei. Cafeaua făcută din fasolea soia se deosebește de adevărata cafea numai prin aceea că este prea grasă, din cauza acestei grăsimi, în China și Japonia se întrebuințează la fabricarea unei brânze și chiar a unor beuturi igienice.

Eată în răsumat cultura acestei plante:

Această fasole este măruntă și de o culoare galbină, de origine este din Asia-centrală, la noi reușește foarte bine după încercările ce s'a făcut la școala de agricultură dela Ferăstrău.

Clima. Fasolea soia crește atât într'o climă mai caldă cât și mai temperată. La noi în țeară poate să reușească atât în anii când seceta este mai îndelungată, cât și în anii când timpul este mai răcoros.

Varietăți. Sînt trei varietăți de fasole și anume: cu boabele galbene (varietatea galbină reușește mai bine în toate țările, unde se cultivă porumbul) castanii și negre.

Pământul și cultura lui. Fasolea soia crește bine și dă roade bune în toate pământurile acelea, în care crește fasolea ologă, fasolea soia poate să dea roade și în pământurile mai sêrace fără îngrijiri. Încât privește cultura pământului este aceeași ca pentru fasolea ologă.

Timpul sîmînatului. Fasolea soia se seamănă prin luna lui Aprilie, ca fasolea ologă. Se poate sîmîna în rînduri după plug, când pământul este

bine lucrat sau se seamănă în cuiburi cu sapa.

Depărtarea între rînduri și cuiburi se poate să fie între 40 și 45 de centimetri. Într'un cuib se poate pune dela 4—5 boabe.

Cîtățimea de sîmînțe. Cît se pune la hectar (1 și 3/4 jugere) este dela 120 până la 200 de litre.

Lucrările de întreținere. După-ce fasolea a răsărit și a crescut de 10 centimetri de înaltă, se sapă. Acest soi de fasole de multe-ori se mulțumște cu o singură săpătură. Când timpul este mai ploios decât prea secetos, fasolea soia crește mai repede și poate să crească până la o înălțime de 50 centimetri. Tulpina ca și frunzele, sînt acoperite cu o mulțime de perișori mici așa încât nici o insectă nu poate trăi pe această leguminoasă.

Timpul recoltei. Prin luna lui Septembrie sau prin Octombrie fasolea este coaptă, păstăile se coc aproape deodată și nu se deschid. Fasolea soia se smulge sau se poate tăia cu secera.

După recoltă fasolea se poate bate pe loc, sau se cară acasă. Bîutul se face cu îmblăciul sau cu mașina de treerat.

După treerat se vîntură, apoi se păstrează în magazie până când se întrebuințează la mîncare.

Întrebuințarea. Fasolea soia ca boabe se întrebuințează atât pentru hrana omului, cât și pentru a animalelor.

Acest soi de fasole este cu mult mai hrănitar decât alte leguminoase, fiindcă cuprinde mai multă materie hrănitoare. Boabele înainte de a se pune la fiert, trebuie puse în apă timp de 24—48 de ore, căci altoum nu fierb de loc.

Alb.

V. S. Moga.

Risipa în economie.

E îndeobște cunoscut, că plugarul e de regulă om cruțător. Dacă n'ar fi așa, cu greu ar și da înainte. Cu tot spiritul de cruțare, care-l stăpânește, face și el de multe-ori risipă, și încă mare. Un profesor englez de economie

a constatat, că plugarul, — el vorbește de cel englez, dar' se potrivește și la noi — face risipă în următoarele:

1. Din neștiință mulți plugari nu se informează din destul despre mașinile, uneltele, sîmînțele și soiurile de animale cele mai bune. A-și procura material mai slab e risipă și de multe-ori ceea-ce pare mai scump e mai ieftin.

2. Face risipă de muncă, neștiind cum să o conducă.

3. Risipă la pămînt. Mulți orășeni, dar' chiar și mulți țărani cuminți ar da oine știe cît pentru toate petecele de pămînt, câte rămân nefolosite prin grădini și pe cîmp.

4. Risipă în sîmînță. De multe-ori se seamănă prea des, prin ceea-ce se nimicește și recolta și mai adese-ori se folosește sîmînță rea; urmarea e recoltă slabă, buruieni multe.

5. Risipa în paie și fîn. Să se uite economul, cum lucră în privința aceasta servitorul sau servitoarea, fără tragere de inimă cîtră averea stăpînului.

6. Nutrire greșită. De multe-ori se dau napi etc. prea mulți, prin ceea-ce se bolnăvesc vitele.

7. Risipa în gunoiu. La foarte mulți mustul, care conține materiile cele mai nutritive pentru pămînt, e cărat din curte de apa de ploaie și de zăpadă.

8. Risipa în grăunțe, când olăia nu e acoperită bine.

9. Pagubă prin șoarecii de cîmp, când olăile stau prea mult timp pe cîmp.

10. Risipa la cosit. Iarba se cosește prea tîrziu, așa că își pierde o parte mare din materiile nutritive.

11. Pagube în urma îngrijirii rele de vite și ținerea de vite de jug, bîtrâne.

12. Risipă prin îmblătit rău și curățit neîndestulitor.

13. Mare risipă când nu se ține de sfaturile date cu privire la sănătatea vitelor. Așa d. e. animalul bolnav nu se separează de celelalte, nu-și bate capul cu vindecarea lui la începutul boalei, ci așteaptă până s'a îmbolnăvit de-abinele și s'au molipsit de multe-ori

Totuși e ceva cam mult și ceva de nedescris.

Așa un Țigan odată,
Ce se ține învățat,
A pățit-o rău sêrmanul
Cînd a fost la asentat,
Căci naintea lui un altul
De armat-a fost scutit
Din pricina unui deget
Ce îi era îndoit.
Și Țiganul vîzînd asta
A crezut și el îndată,
Că 'ndoindu-și policarul
Dela mîna lui cea dreaptă
Prea ușor va fi să scape,
Căci doctorul n'o să știe
Și cu asta va scăpa,
Și cioara de cîtanie.
Planul și-l făcu îndată
Degetul și-l încărliță
Chiar atunci, cînd căpitanul
Pe Țigan pe nume-l strigă.
Țiganul pășește țanțos
Ca ori-și-care fecior

gărlă. Tot Toma a fost vinovat! El a dat dintăiu. Ce om și Toma ăsta, și cînd l-a prins de gât cît de cănește l-a zis: Ei, na mișelule, na Ignate, să-ți ajungă. Adevărat, că de nu-l prindea Sandu întăiu de piept pe Ignat, nu l-ar fi prins de gât Toma. La urmă, tot Sandu a început. Ce mai om și Sandu! Și mai ales ce vorbă i-a zis cînd l-a prins de piept! Ei, dar' Toma tot mai rău! L-a împins de a căzut bietul Ignat cu capul de o piatră. Așa își face prietenul? N'o să mai vorbesc în vieța mea cu el, uite mă jur pe ochii mei, bolborosea Ignat din prag. Adecă ce? Toma e tot Toma, bun și blînd, că l-a ridicat în urmă de jos și l-a întrebat de s'a lovit; dar' Sandu e cănele al mare, că i-a dat cu piciorul în piept după-ce căzuse cu capul pe piatră.

Ei, asta-i! De unde știe el, c'a fost așa, că era întunerec? Da dacă Toma l-a lovit cu piciorul în piept?

Atunci Toma e cănele al mare. Și apoi, la urmă, ce-au avut ei cu Ignat de l-au bătut așa? Că n'a știut cine avea dreptate dintre doi? Da n'a avut nici unul! Ași, ba au avut amîndoi! Bietul Sandu! N'a fi dormit cît e noaptea de năcaz! Uite, și Toma bietul, n'o să aibă voce bună la pomenele de astăzi.

Și judecă Ignat și judecă, și le dă amînduror dreptate, și-i osîndea pe amîndoi, și ear' îi desvinovăția. Și gema de durere și acum a doua oară în vieța lui a zis: Fire-ați voi ai dracului amîndoi!

UITE-AȘA!

Între lume de tot felul

Ce vine la asentare,

Ca să fie și Țigan!

Nu e lucru de mirare;

Dar' ca ei și-acî s'ajungă

De batjocură și ris

și celelalte; nu se îngrijește de apă bună de beut, aerisirea grajdului și altele.

14. Risipa isvorită din lipsa unei îngrijiri potrivite a uneltelor, pe cari mulți le închină într'un colț, unde le mănâncă rugina.

15. Risipă prin o cruțara nepotrivită la nutreț și la altele.

16. Risipă la negoțul de vite. Neguțătorii măcelari taxează greutatea viței numai din ochi, dar' nu spre paguba lor. Numai vânzând după cântar e vânzătorul sigur, că nu se înșală.

SFATURI.

Mulsul cruciș al țitelor vacii are drept urmare, că vaca dă și lapte mai mult (până la $\frac{1}{2}$, l.) și și mai gras după cum s'a constatat la școala de agricultură din Halle. E deci în interesul economilor cu vaci de lapte să mulgă în felul acesta.

Soiuri de grâu cari nu sufer de tăciune. Se știe că sunt feluri de grâu, cum e de pildă Arămiul, cari nu sufer de rugină; cercetări făcute în Germania, în ogorul de experiențe dela Dahlem, au dovedit baronului Tubeuf că în adevăr sunt feluri nesimțitoare sau aproape nesimțitoare la tăciune.

Tubeuf a sămănat în aceeași zi, etc. opt feluri de grâu, după-ce a sterilizat sămânța și apoi le-a molipsit pe toate cu spori de tăciuni.

Încercările au început în toamna lui 1899, s'au făcut din nou în 1900 și în 1901.

Rezultatele? Unele, de pildă grâul american de Antario, n'a suferit de loc, grâul de Bordeaux și grâul Noe s'au arătat foarte simțitoare, Astfel grâul Noe a avut 47% spice cu tăciune; grâul de Bordeaux 36%; grâul Strube 60%; grâul de Antario 1.13%; grâul american de Ohio, 0.70%.

N'ar strica și la noi asemenea cercetări.

Și se duce drept în față

Până la domnul doctor,

Acți doctoru-l întoarce

De o mână și-l sucește,

Ba mi-l plimbă și prin sală

Și îl face de tușește,

Toate-s bune, că merg strună

Dar' acum bagă de seamă

Că degetul dela dreapta

Pare a fi lipit de palmă

Și-l întreabă pe Țigan

Că așa el s'a născut?

»Nu-s născut așa, țucate-aș,

Dar' mi-s'a frânt oam de mult

»Nu ții minte măi Țigane

Cum era mai înainte?»

»Cum să nu, așa era!»

Și degetul 'și-l întinde.

C'o fi scăpat bietul cioară

Asta eu nu v'o pot spune

Dară cred că veți ghăci-o

Că nu e mare minune.

Ploiești 1894 luna lui Iulie.

Ioan Căndea.

Curățirea ochiurilor de fereastră. Frecând ochiurile cu o perie, cu paie sau cu o cârpă aspră, sticla de multe ori se zgărie. Mai bine picurăm oțet tare pe sticlă, care face să dispară petele și apoi clătim cu apă curată.

Știri economice, comerc. industr. jurid.

Bibliotecile economice populare. Până acum sunt 870 astfel de biblioteci în țeară. Ele au avut 228.387 cititori,

Să prăsim poame! Ministrul de agricultură a pus să se scrie o cărțică în care să se arete însemnătatea pomării. Opușorul tradus și în limba română se împarte gratuit prin reuniunile de agricultură.

De-ale băncilor. Conform hotărîrii curiale nr. 321 901 pretensiunile de drept, cari isvorăsc din garantarea membrilor direcțiunii pentru reescomptul dela institutul lor, nu cad în competența tribunalului de bursă.

O fabrică nouă. I. Schuller a ridicat în Steinbruch o fabrică mare de creioane (pleivase). Ea va produce mai ales creioane fine, cari se importează din străinătate.

Esport de pește la Rusia. Din România la Rusia s'a esportat în lunile Octomvrie și Noemvrie anul trecut 8600 puzi (aproape 16.000 kilograme) pește.

Esport de sare în Bulgaria. Din România s'au esportat la Bulgaria prin portul Varna în Noemvrie trecut 670.000 ch'gr. sare. În semestrul I. 1901 s'au esportat în Bulgaria 2871 tone de sare.

Gazete austriace în Ungaria. După un raport oficial s'au trimis din Austria în Ungaria 1496 diferite gazete, dintre cari 1145 germane, 256 cehe, 43 polone, 28 italiene și 25 rutene. Afară de acestea s'au mai importat 10.166 m. m. cărți și reviste, reprezentând o valoare de șase milioane cor.

Lungimea totală a drumurilor de fier din lume. După bilanțul făcut de o mare revistă germană, lungimea totală a drumurilor de fier din lume la finele anului 1899 era de 773.000 kilometri, adică mai mult ca nouă ori diametrul pământului; această cifră reprezintă lungimea liniilor, nu a căilor cari pot fi duble sau triple, și nici a liniilor de garaje.

America are	395.000 km.
Europa >	278.000 >
Asia >	58.000 >
Australia >	24.000 >
Africa >	20.000 >

Unt de Siberia. Se zice, că Danemarca produce cel mai excelent unt, care se esportează în Anglia. Cu noul transiberian untul de Siberia începe să-și ia locul. 400.000 chintale de unt de

Siberia au fost importate anul trecut în Anglia.

Lărgirea gării Constanța. În urma avintului luat de esportul de cereale și mai ales de porumb, prin Constanța, ministerul lucrărilor publice a luat dispoziția ca de urgență să se construiască nouă linii de garaj.

Economilor din comitatul Toronto. domnul ministru de agricultură le-a dat un împrumut de 1.600.000 cor. cu 4%, ca din banii acestia să poată cumpăra vite foste de soi nobil.

Potop de petrol. Un puț de o producție enormă a fost răsbit la B. bi Eibat în Rusia.

În prima zi producția s'a evaluat la un milion puduri (500.000 kgr.), ear' după captură el producea 200.000 kgr. pe zi. Acest potop de petrol a cauzat mari pagube, inundând tot împrejurul său.

FELURIMI.

Al șaselea centenar al busolei. Anul acesta se împlinesc 600 de ani de când busola fu inventată de cătră Italianul Flavio Gioia, născut în Amalfi.

Compatrioții inventatorului se prepară a sărbători această aniversare care va cuprinde și înălțarea unui monument. Comitetul din Amalfi, constituit în acest scop, comandase monumentul sculptorului Balrico, unul dintre medaliații expoziției dela Paris. Moartea artistului a întrerupt opera.

Totuși un alt sculptor a fost însărcinat cu executarea monumentului, care va fi gata pentru sărbătorile centenarului.

Ce ne povestesc inelele arborilor. Din inelele arborilor poate ceti cel-ce le pricepe bine multe lucruri interesante. Anii cu inelele subțiri sau au fost foarte secetoși sau apoi arborul a avut fructe foarte multe, așa că i-a rămas puțin suc pentru formarea lemnului. Inelele late arată un an umed. Anii se pot număra după inele. Tăietura arată mai totdeauna singuratece locuri brune, mâncate, cari spun, că atunci, când s'au format, a fost o iarnă grea. Lemnul format în cursul verii, fiind mai gingaș, e de multe-ori nimicit de ger, dar' în locul lui crește altul. Inelele, cari sunt numai pe o parte mai dezvoltate, arată, că pomul a fost împedat în dezvoltarea lui pe latura ceealaltă, fie la rădăcini, fie în crângi.

O peșteră uriașă. În Statele-Unite din America-de-nord a fost descoperită o peșteră uriașă. Ea e la o depărtare de 50 mile engleze de Butte City, capitala Montanei. Oamenii au intrat în ea până la o adâncime de 10 mile. În lăuntru ei au descoperit un rîu mare care formează un cataract cu o înălțime de 100 urme. Stalactiții (sloi de var) din ea sunt mai frumoși ca în ori-ce altă peșteră de soiul acesta. După urmele aflate, peștera pare a fi servit în timpurile preistorice ca locuință pentru oameni.

CRONICĂ.

AVIS. Numărul acesta e cel din urmă, care se mai trimite celor ce nu și-au reînnoit abonamentul. Rugăm deci pe cei ce voesc e avè foaia și pe mai de parte a grăbi cu trimiterea prețului de abonament.

Din „Călimdarul Poporului” nu se mai află nici un exemplar, așa că nu-l mai putem trimite nimănui.

Un binefăcător. Millionarul rus Bolodovnicoff a lăsat 10 milioane de ruble, ca din ele să se facă locuințe ieftine pentru săracii din Moscova.

Pentru oinștea moartei. In satul Aszaló (Ungaria-de-nord) a murit în luna aceasta cea mai frumoasă fată din sat. Nici nu se înghețase bine pământul de pe mormântul ei, și gurile rele începuseră să șoptească, că fata n'a murit de moarte firească, că ar fi avut mulți iubiți etc. Fratele moartei a cercetat oine răspândeste birfeli contra soarei sale și când i-a răspuns în cărcimă un flăcău, că el știe ce poamnă a fost, a luat un scaun, și l'a lovit în cap, ajungând încă pe unul. Cei loviți au rămas morți pe loc.

Sfârșitul unui cămătar. In Vălișoara a ucis țeranul A. Ion. pe Gligor M., căruiu îi era dator. Apucat în ghiarele datoriei, împrumutătorul i-a vândut la dobâ tot, așa că pe urmă îi mai rămase numai un pat. Când era să i vândă și pe acesta, a luat un topor și l'a omorât. Ucigașul s'a dus singur la temniță.

Pe sfântul munte (Atos) s'a aprins Luni noaptea o mănăstire. Din ea n'a mai rămas fără o grămadă de ruine. Mai mulți călugări au perit în flăcări.

Motiv de a lipsi dela școală. La învățătorul unei școale primare din Germania s'a prezentat în dulcele acesta o fetiță cu rugarea, să o lase pe o zidela școală. Intrebată că ce lucru are, i-a răspuns, că să mărită bunică-sa. Într'adevăr în ziua următoare locuitorii comunei au avut prilej să vadă o nuntă, la care mireasa era numai de 78 ani.

Emigranți oprți. La stațiunea Abos a fost oprită o grupă de oameni din comitatul Abauj, cari voiau să emigreze la America. Bani aveau toți, dar le lipseau pasapoartele. După-cum au spus, agentul le-a scris, că n'au lipsă de pasapoarte, căci el îi va trece și așa. Toți au fost retrimiși în comunele lor.

Emigrarea din Europa la America. Statistica emigrării pe anii 1900 și 1901 arată, că din Europa au plecat la America 488.000 oameni. Cei mai mulți emigranți au fost din Italia adevă 136.000, din Austro-Ungaria 113.000, din Rusia 85.000.

Din Germania de-sud. In anul trecut pleaseră între alții și unii Români din Țeara-Ungurească în Bavaria, unde mulți au căpătat de lucru, câștigând bani frumoși. Nu de mult însă au fost încunoștințate autoritățile din Ungaria-de-sud, că numai în München (capitala Bavariei) sunt peste 10.000 de oameni, cari nu căpăta de lucru. Intre aceștia sunt mulți și din Ungaria. De aceea ministrul de interne provoacă digregătorile să sfătuiască pe oamenii cari ar vol să meargă la Bavaria, să nu plece căci ajung peritori de foame.

Din desp. „Asociațiunii” Abrud-Câmpeni ni-se scrie, că în luna Dec. a. tr. s'au înființat două agenturi noue în Bucium și Abrudsat, ambele prin dl Dr. Laurențiu Pop, membrul comitetului cercual. Considerând lucrurile și numărul membrilor din aceste agenturi, precum și persoanele, puse la conducerea lor, se speră un viitor frumos. În curenț vor fi puse la dispoziția lor și ceva mici biblioteci. Acest despărțământ mare al „Asociațiunii” se nisuește tot mai mult să și împlinească misiunea culturală în Munții-Apuseni. Înainte numai, tot înainte!

O fată curagioasă e Rusoica Marta Bartosovsa din Cora. Ea plecase la Odesa, dar' pe drum îi eșiră în cale 2 tâlhari, cari legară pe căraș și cerură dela fată banii. Fata nu s'a spăriat, oi le-a propus să se joace în cărți. De va perde ea, le va da cele 56 de ruble, ce le avea, de vor pierde tâlharii să-i dea drumul. Tâlharii se învoiră. Fata câștigă în cărți, dar ticăloșii nu s'au ținut de învoială, căci n'au voit să-o lase până nu le-a plătit 20 de ruble.

O înșelătorie cu coarne a săvârșit Jidănașul Ignăț Vais din Budapesta. El deschise o prăvălie de coloniale și anunță după câteva săptămâni, că vrea să o vândă. La cumpărat s'a imbiat și proprietarul casei, cu care a și încheiat țergul. In ziua următoare a cumpărat un cărcimar din prăvălia cea nouă 10 litre de rum, pe care l'a amestecat cu rumul ce-l mai avea. Cercându-l a aflat că în loc de rum a căpătat esență de oțet. S'a dus să se plângă la negustor și acesta s'a apucat să și cerceteze toate mărfurile. Toate erau falsificate. Căfea era din boabe de fasole, zăharul era ghips, în sticlele de rum esență de oțet, cognacul era oțet subțiat cu apă, scorbela era de hârtie, făina era amestecată cu făină de var etc. După-ce au constatat toate, au făcut arătare contra lui Ignăț.

Foc. In Ohaba-Forgaci s'a aprins casa locuitorului Aurel Luca, arzând și două case vecine. Paguba e peste 2000 cor. Presupunându-se că focul e pus, gendarmeria caută după făciunari.

Logodnă. Elena Rațiu și Augustin Pleșu, absolvent al facultății de drept și teologie, s'au logodit la București. Ambii sânt de origine Ardeleni.

— Augusta Comșa și Victor Cinea, fidanțați.

Un hectolitr de vin cu o mie de cor. Am fost dat într'un rind știrea că în Italia de sud ajunsese astă-toamnă litrul de vin la 2 cr. la fața locului. Din Odenburg (Șopron) se scrie, că celarul principelui Eszterházi a cumpărat dela negustorul Takács din Ruszt vin din anul 1894, pe care l'a plătit cu 10 cor. litr. Scump vin, dar' trebuie să face!

93 de oameni s'au sinucis în cei din urmă 5 ani în Timișoara, între cari 38 s'au împușcat, 37 s'au spânzurat, 10 s'au înecat în riul Bega, 8 și-au tăiat vinele. Unde duce necredința în ajutorul lui Dumnezeu!

Un slujitor premiat. Din Cristian (lângă Brașov) ni-se scriu următoarele: În 22 l. c. a fost premiat cu 50 cor. în aur și o icoană frumoasă în preț de 25 cor. din partea ministrului de agricultură prin vicecomitele comitatului Brașov supraveghetorul dela fabrica de spirit a lui Fr. Ozel și fiu, Vartolomeiu Cotingu. Acesta a intrat ca muncitor la fabrică, dar' după 2 ani, văzând stăpânul silința și omnia lui, l'a făcut supraveghetor, servind astfel de 23 ani. Onoare bravului bărbat!

Necrolog. Subscriții cu inima frântă de durere anunță tuturor cunoscuților, amicilor și cunoscuților, cum-oă preaiubitul lor: soț, tată, fiu, ginere, văr și cumnat: Pompeiu Grigoriță, profesor la gimnasul fondational gr.-cat. din Năsăud, după lungi și grele suferințe a adormit în Domnul, Duminică în 26 Ianuarie la $\frac{1}{2}$, 12 ore a. m. în anul al 34 al etății și al 6-lea al preafericitei sale căsătorii. Rămășițele pământeste ale scumpului nostru defunct s'au așezat spre eternul repaus după ritul sfinteii noastre biserici gr.-cat. Marți în 28 Ianuarie a. e. la 2 ore p. m. în grădina familiară a socriilor sei din Răstosnea. Rugați vă pentru sufletul lui! Aurora Grigoriță n. Ladó ca soție; Pompeiu Grigoriță ca fiu; Macedon Grigoriță și Nastasia Grigoriță, ca părinți; Ioan Ladó și Paraschiva Ladó ca socrii și numeroase alte rudeni.

— Subscriții în numele lor precum și în al numeroaselor rudeni anunță cu inima plină de durere că preaiubitul lor frate, nepot, afin și prieten Grigoriu Blaga, teolog absolut după grele suferințe, împărțit fiind cu Sf. Sacramente, și-a dat nobilul seu suflet în mâinile Creatorului, în etate de abia 25 ani în noaptea spre 16 Ianuarie 1902. Osemintele scumpului defunct s'au așezat spre odihna vecinică, Sâmbătă în 18 Ianuarie st. n. 1902 la 1 oră d. a. în cimiterul gr.-cat. din Șomcuta-mare. Teodor Blaga, inv. și soția, Alexa Blaga, Constantin Blaga, Teodor Mărginean și soția, Vasile Mărginean și soția, Vasile Bulgăr și soția, ca unchi și mătușe; Petru Blaga și soția, Ana Blaga și soțul, Varvara Blaga și soțul, ca frați, surori și afini.

— Subscriții cu inima frântă de durere aducem la cunoștință tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților nostri trecerea la cele eterne a iubitului nostru frate și cumnat Stetan Herța, absolvent al școalei com. gr.-or. superioare din Brașov și angloiat la „Casa de păstrare” din Săliște, întâmplată Mercuri, în 9 Ianuarie 1902 st. v., la orele 9 și jum., în etate de 22 ani, împărțit fiind cu sfintele taine. Rămășițele scumpului defunct s'au depus spre vecinică odihnă în cimiterul bisericii mari din Brașov, Sâmbătă, în 12 Ian. Dumitru St. Herța, Ioan St. Herța, Paraschiva I. Nan născută St. Herța, ca frați; Ioan Nan, ca cumnat; Ana I. Herța născută Lupăș și Maria D. Herța născ. Hășigan, ca cumnate.

Capelan în Bistrița. „Rev. Ilustr.” scrie: In fine s'a rezolvat și ardenta chestiune a capelanatului gr.-cat. din Bistrița. In această funcție a fost denumit dl Ciril Negruțiu, fost preot în Herina. La sărbătorile Crăciunului a și fost instalat.

La vânătoare. Arândșul G. Cocean din Greovaț mergând la vânat de iepuri a avut nenorocirea să-i pleznească țevea puștei, care l'a lovit așa de rău în față și în mână, încât a trebuit să meargă la spitalul din Timișoara.

Lucruri triste. Din P.-St.-Miclăuș ni-se scrie, că făcându-se sfintirea clopotelor procurate prin o colectă dela gr.-or., gr.-cat. și Maghiari pe seama bisericii gr.-or. de acolo, o seamă din poporeni gr.-cat. s'au purtat foarte neovincios. La sfânta slujbă au stat cu căciulile pe cap și cu pipele în gură, ba unii s'au repezit la clopotar să nu tragă clopotul, căci ar fi unit. Preotul Checiș a scos 72 cor., pe cari l'a dat uniților drept răscumpărare pentru banii adunați și dela ei. — Lucru mai întristător ca cearta între frați nu se poate. Nu sânt destui lupi, cari dau năvală asupra noastră, să ne mai sfârșiem și noi între noi?

Balul Reuniunii femeilor române din Sibiu a reușit, ca totdeauna în mod splendid. Tot ce are Sibiuul mai de frunte a luat parte. Îndeosebi au fost mulți oficiali, cari s'au prezentat în frunte cu generalii. Jocurile au decurs cu multă animație, îndeosebi cele naționale Hora, Romana și Ardeleana.

Daruri pentru biserică. Credincioșii Gregoriu Vulpe și soția sa Tedsia cu ginerele lor Augustin Oroian și soția Maria au donat sf. bisericii un rînd de vetminte în preț de 80 coroane. Teodor Socaciu și soția sa Măriuca au donat o evanghelie legată în aur cu litere latine în preț de 25 coroane. Oțiel Macavei și soția sa Vironica o păreche de mânecari în preț de 5 cor.; Isidor Morariu și soția sa Parasca o păreche mânecari, un brâu și procoveșe în preț de 10 cor.; și Toader Sălăgean și soția sa Maria au donat 100 cor. în bani. Dumnezeu le răsplătească însuși și-i țină în deplină sănătate la mulți ani. Fapta bună pe sine se laudă. Șarmășul-mare 28 Ianuarie 1902. *Constantin Rusu*, preot gr-cat.

Englezii contra Jidovilor. Mulți Jidovi din Rusia și România s'au oprit în drumul lor către America la Londra, unde li-s'a părut, că vor afla loc bun de gheșeft. Englezii s'au supărat însă de năva a acestor oaspeți nepoftiți și au înființat o ligă (reuniune), care se lupte contra lor.

Petrecere. Tinerimea română din Șura-mare invită la producțiunea teatrală împreună cu cântări și declamări ce se va ținea în 20 Ianuarie v. a. c. în edificiul școlii din loc. Începutul la 7 ore seara. Protul de persoană: locul I. 80 bani, locul II 60 bani. Venitul curat e destinat pentru sporirea bibliotecii școlare.

Sfășiat de un porc. Un băiat de 14 ani, care păzia porcii de pe pusta dela Cneaz (Bihor), s'a laut după un porc, care se răstărise de turmă. Porcul s'a întors asupra lui și l'a spintecat pântecul. Murind l'au dus în spitalul din Oradea mare, unde curând și-a dat sufletul.

Mandatul din Dej. Judecata adusă de curie în chestia nimicirii mandatului contelui *Teleki*, ales în Dej, a produs o vie discuție în presa maghiară. În genere judecata se constată de pripită și aducerea sentinței de nimicire a mandatului numai pe baza, că apărătorul lui *Teleki* a recunoscut, că în dimineațalegerii contele *Teleki* a tractat cu cognac și colac pe vre-o 44 de alegători, cei mai mulți nu o consideră de corespunzătoare legii. Dar nimic fiind mandatul, a trebuit să se iee măsuri referitoare la o nouă alegere în cercul devenit vacant al Dejului. În sensul legii însă a trebuit să se constate mai întâiu, că oare în ce măsură s'a făcut coruperea, căci dacă aceasta s'a întemplat în măsură mai mare, cercul respectiv își pierde pe un anumit timp dreptul de a alege deputat. Sentința curiei s'a transpus deci la comisia verificătoare a camerei, care a decis, că *nu e de lipsă nici o cercetare*, de oare-ce din judecata curiei *nu se vede dovedit faptul*, că la alegere s'ar fi întemplat ceva corupere mai mare, și prin urmare Dejul poate alege deputat nou.

Această hotărîre este o completă desavuare la adresa curiei, care este cuasi acuzată în chipul acesta, că a adus sentință *nemotivată* pe deplin. Casul a

adus în mare încuroătură curia și dă mult de gândit patrioților nostri maghiari. Se vede, că o severă și necruțătoare curățire a atmosferei politice la noi e foarte anevoioasă și însuși forul cel mai înalt judecătoresc, *curia*, trebuie să sufere chiar și *blamagiuri* în munca ei de purificare a moravurilor electorale.

Din Bulgaria. În Sofia s'a dat de urma unor falsificatori de mărci postale. Paguba suferită de statul bulgar e de câteva milioane de lei. În fruntea criminalilor a fost avocatul Dico Iovoff, un mare politic. Prins și băgat în temniță, el s'a înveninat. Între cei bănuțiți sunt și fosti ministri. Scandalul acesta aruncă o lumină minunată asupra domnilor celor mari din Sofia. De altmătrelea nu e mirare, că cei-ce au sprijinit ucigași cum au fost membrii comitetului macedonean, fac și crime de acestea.

Cor nou. Ni-se scrie din Biscarea: Cu multă bucurie au s'erbato zilele de Nașterea și de Botezul Domnului locuitorii din comuna Biscarea, căci au avut prilejul să audă noul cor instruat de tinerul Gavril Opreșa. Și până acum cântau școlarii dela școala de stat din colonia Simeria, instruați în cântările bisericesti, răspunsurile dela sfânta liturgie, formau deci și ei o podoabă în biserică. Locul lor l'a ocupat acum corul, compus tot numai din fragedul tineret.

Tinerul Gavril Opreșa, cunosător de musică instrumentală, grupă în jurul-seu tineretul de ambe sexe, feciori și fete. La început după multe sfertări s'au angajat 12, de prezent numărul acestora trece peste 30 de persoane. S'au aflat și câțiva tineri și bătrâni, ca să pună pedeci, dar străduințele lor contra luminei n'au isbutit.

Răspunsurile liturgice, compuse după liturgia dlui Cunțan, profesor de cant la teologia gr. or. din Sibiu, le-au executat peste așteptare. Frumuseța aceasta s'a sălășluit adinc în inimile creștinilor, cari îi sunt mulțumitori.

Glăsuitorul.

Înghetați de frig. În 16 l. c. a fost în împrejurimile Gârbăului român un vifor mare cu zăpadă. Doi Români din Gârbău veneau seara târziu către casă. Cel mai bătrân n'a mai putut merge și a rămas jos. Tovarășul lui a alergat în sat și s'a rentors cu un car, ca să-l ducă acasă. El l'a aflat ghemuit în zăpadă, cu ospul gol. L'a pus în car, dar înainte de a s'ajunge acasă a murit bietul bătrân. O altă jertfă a viforului a fost un alt Român tiner din Hening. Numai Duminecă în 19 l. c. l'a aflat un cioban pe câmp mort. În șerpar avea 200 coroane, banii, cu cari voia să plece la — America.

Șerpi veninoși în Tirol. De câțiva ani se votează de dieta provincială a Tirolului premii pentru uciderea șerpilor veninoși. În anul 1901 s'au ucis 595 șerpi veninoși, pentru cari s'au plătit 357 cor. În anul 1900 au fost omorâți 884 șerpi.

Bătăie între Sârbi și Croați. În comuna Gopioi (comitatul Lica-Crbava) a fost la Bobotează o săngeroasă bătăie între Sârbi și Croați. Cei dintăiu au venit la s'erbare cu pantlici naționale sârbești. Poliția a vrut să le smulgă pantlicile, Sârbi nu s'au lăsat și așa s'au încăierat cu Croații. Seara au dat foc la tipografia foii croate din loc; când a venit poliția să aresteze pe tăciunari, au pușcat asupra ei. De amândouă părțile sunt mulți răniți.

Periculos pentru stat, narațiune populară scrisă de Conrad Bolanden, tradusă românește de Ioan Bochiș, preot în Borșa Gherla. Ed. tip diec 1901. Cele povestite în istorisirea aceasta se întemplă în timpul goanelor pornite de împăratul roman Nero contra creștinilor. Și cartea aceasta, ca și cea tradusă de harnicul părinte în anul trecut sub numele „Cursele diavolului” e o lectură plăcută pentru creștini. Ea costă 50 bani. „Cursele diavolului” 1 cor. 20 bani, amândouă comandate de odată 1 cor. 70 b. franco. Bani să se adreseze părintelui Ioan Bochiș, Kolozs-Borșa. Venitul curat al ambelor scrieri, o destinat pentru susținerea școlii române din Borșa.

Adevărat să fie? Ni-se scrie din Iclandul-mare, că preotul de acolo a încuiat școala din propria lui putere, zicând, că învățătorul nu e bun de slujbă, deci e absolvent al seminarului din Sibiu și servește de 14 ani ca învățător. De 4 ani preotul nu s'a mai interesat de școală, care e cu ferestrele sparte, fără sobe, nici de încasarea salariului învățătoresc. — E trist lucru, când o școală românească din părți așa de expuse s'ajunge într'un astfel de hal.

Dela Oradea mare ni-se comunică o nouă faptă marimioasă a Escel. Sale Episcopului Pavel. Escelența Sa a dăruit suma de 150 mii cor., spre a se zidi un nou internat de băieți în Oradea în locul celui vechiu. — Dumnezeu să lungiască încă la mulți ani firul vieții Escel. Sale spre a putea adauge nouă și nouă verigi la lanțul nesfârșit al faptelor sale umanitare.

Epidemie de scarlatină în Sighișoara. Comisiunea sanitară din Sighișoara a luat hotărîrea a se închide toate școlile pe timp de 30 zile. În spitalul pentru epidemii s'a mai angajat un medic și o îngrijitoare. Orașul a fost împărțit în patru despărțăminte cu supraveghetori, cari să impedeze gruparea de copii și contactul cu familiile copiilor bolnavi.

† Ioan Hențescu, fost profesor în Buzău, decedat s'eptemăna trecută aici în Sibiu, a fost petrecut la mormânt pe lângă familia sa de o mulțime de prieteni și cunoscuți. Cadavrul a fost transportat din capela spitalului din loc la biserică din suburbiul Iosefin, unde s'a ținut serviciul funebrel, cântările executate fiind de corul seminarial. Domnul *Ioan Broju* a ținut un frumos panegiric, după care sicriul a fost dus la groapă.

Un învățător harnic. Din Culeșul-român ni-se scrie: De timp îndelungat am așteptat să ne câștigăm și noi un învățător harnic. Mulțumită lui D-zeu, că dorința ni-s'a implinit, căci în anul 1900 am ales de învățător pe dl George Lazar. Deși n'am avut până-acum învățător, cel nou și-a dat toată silința și a format un cor de copii de școală. Ear' în anul trecut la Naș. Domnului a dat o producțiune teatrală, din al cărei venit s'au înzestrat toți copiii cu cărți școlare.

Tot asemenea în anul curent în ziua de „Botezul Domnului” a dat o petrecere cu teatru și cântări care numai laude a putut seceră dela aproape 70 de persoane. Dela petrecere a rezultat un venit curat de 16 cor., care venit s'a destinat spre a se folosi pentru înființarea unei bibliotecii școlare. Dece bunul Dumnezeu să fie încă mulți ani între poporul nostru, ca pe tineretul nostru să-l poată lumina cu tact și înțelepciune. *Mateiu Chioran*, notar. *Vasile Zoran*, cansar.

Autonomia catolică. Proiectul comisiunii de 27 a fost primit în general de congresul catolic. Ședința de Sâmbătă de altfel a fost foarte interesantă. Din partea opoziției a vorbit Ugron Gábor cu mult efect, combătând proiectul și polemizând cu contele Apponyi. Înainte de votare mai mulți membri marcanți, între cari și episcopul conte Mojláth Gusztáv, au părăsit sala. Pentru proiect au votat 69, contra proiectului 56, s'au abținut dela vot 48.

A apărut: »Viitorul«, studiu politic de Dr. Traian Vuia, retipărire din »Drapelul«. Editura foii »Drapelul«, Lugoj.

Dela petrecerile noastre. Ni-se scrie din Vlaičov: Corul vocal al plugarilor români din comuna Vlaičov a dat un concert împreună cu reprezentare teatrală în Vêrșet, Duminecă seara în 13/26 l. c. la hotelul Baros. Toate piesele au fost bine executate și aplaudate din partea onoratului public. După concert a urmat pesa teatrală »Nunta Tărănească«, de Vasile Alexandri, care s'a jucat de membri coriști. Atât melodiile cât și teatrul au reușit foarte bine, executate fiind sub conducerea dlui Achim Siuman, corist dirigent din Chișeteu. După reprezentațiune s'au produs jocurile istorice naționale, Călușerul, Bătuta și Tesuta, tot de membrii coriști sub conducerea vătavului Ioan Ureche, corist, primite cu vii aplauze din partea on. public. Intre on. public au fost și mai mulți alegei naționaliști, dl Dr. Vladimir Spătar, adv. în Vêrșet, dl Dr. Prosteanu, adv. în Lugoj, Dr. Aureliu Olceanu și Dr. N. Ostoici adv. în Vêrșet. Dl Filip Răduț, învățător gr.-or. în Szt-Iános, deși este îndepărtare, totuși s'a interesat de cauză.

Deci pot fi mândri membrii coriști pentru isprava făcută în frunte cu bravul lor preot George Popovici, care nu'și cruță nici apese nici ostenele și ca președintele corului, ia parte la toate greutățile și ocaziunile. Lui 'i se atribuie toată lauda pentru formarea acestui cor. Deci onoare lui! *Un participant.*

— Din Rușca montană ni-se scrie: Cântăreții bisericei noastre au dat un concert împreună cu teatru în folosul școlărilor săraci din loc la 6/19 Ianuarie a. c. Concertul a reușit peste așteptare. Toate punctele programului au fost mult aplaudate, cu deosebire compoziția: *Logojana* de I. Vidu a fost de trei ori repetată, eară *Fetele casnice* de T. Popovici a trebuit să se cânte de două ori. Piesa teatrală »Clopoșelul fermecat« de N. Băiaș după H. Schmidt, predată de fetele cântărețe au plăcut tuturor. Terezia Puiu în rolul Liviei, Elena Milotin în rolul Elenei, Ana Popescu în al Deliei, apoi Ana Purdea în al Eufrosinei s'au purtat aproape nu ca diletante, eară Elena Jura ca cerșitoare foarte bine, cu deosebire în scena ultimă când într'o clipită lăpădă haina de cerșitoare și stătă ca o zină, a fost surprinzător, asemenea Ioan Purdea ca boer și Petru Velcean ca Ion servitorul s'au achitat cu succes de rolul lor. Cu un cuvânt »Clopoșelul fermecat« a succedat admirabil. O faptă bună adevărat creștinească au făcut cântăreții, când s'au hotărât să aranjeze această petrecere cu acest scop, căci întru adevăr stăndu-se lucrul montanistic, mulți școlari n'au nici ce încălța. D-zeu să le răsplătească ostenelele lor.

Un privitor.

Mulțumită publică. Cu ocaziunea petrecerei musicale teatrale arangiată de »Societatea română din Codlea« în 26 Dec. v. 1901, au binevoit a contribui: D-nii Cornel Comanescu, inginer 2 cor.

80 bani; Ioan Teculescu protopop în Alba-Iulia 2 cor.; Ioan Iosif învățător în Codlea 2 cor.; Ioan Schiopu preot Țintari 1 cor.; Ioan Gavrilescu, preot în Țintari 80 bani; Ioan Iliescu inv. în Codlea 40 bani; Căpitan Fay de Fay 20 bani.

Tuturor acestor marinimoși contribuenți »Societatea rom. de lect.« din Coldea, le aduce și pe această cale sincere și profunde mulțumite. În numele societății *Ananie Bolda* președinte.

Știri din piață.

Sibiu. Grâu hl. 12.80—14.20, secară 8—8.80, orz 7.60—8, ovės 4.60—5 —, cucuruz 7.60—8.40 cor.; 10 ouă 58—68 b.

Oradea-mare. Grâu m. m. 16.20 până la 16.80, secară 12.60—13, orz 11—11.60, ovės 13.60—14.20, cucuruz 9.40—9.80 cor.

Bursa din Budapesta. Grâu, 50 chlgr., 9.10—9.70, secară 7.70—7.90; orz 6—6.75, ovės 7.35—7.70, cucuruz 4.80—5 cincantini 5.90—6 cor.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Cărți de teatru. Mai mulți ne roagă să le trimitem »cărți de teatru«. Cărțile de teatru sânt de mai multe feluri ca preț și ea cuprins. Cel-ce are lipsă de o piesă teatrală, fie pentru cetire, fie că vrea să o învețe cu alți soți, să întrebe pe învățător sau pe preot, cari le vor spune, ce e potrivit. Piesele, cari se joacă pe la teatrele dela sate, se pot vedea din dările de seamă ale Croniceii. Acelea însă nu se prea capătă separat, ci trebuie scrise din cărțile mai mari, în cari au fost publicate.

Din cauza lipsei de spațiu, vom da celelalte răspunsuri în numărul viitor.

Pentru redacție și editură responsabil: **Victor Lazăr.**
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: **Iosif Marschall.**

MARGARETA MOLDOVAN.

Din
tainele
vieții.

29 de novele și schițe.

Prețul 2 cor., plus 10 bani poște.

Se poate procura dela
Librăria
W. Krafft.

A apărut!

Bine apreciată
de întreagă
presa noastră.

Legea veterinară

atât de mult folositoare tuturor economilor și tuturor primăriile comunale — a eșit de sub tipar în a doua ediție îndreptată și îmbogățită. »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului« a îngrijit ca atât limba cât și forma cărții acesteia să fie cât se poate de potrivită, pentru-ca poporul să poată pe deplin înțelege sfaturile și îndrumările ce 'i-se dau cu privire la: pasapoarte, tîrguri de vite, boale lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

impărtășește economilor sei cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ (Lecuirea vitelor)

BOALELE LIPICIOASE (CONTAGIOASE)

stând cu dîșii la sfat în serile lungi de iarnă.

De

Tormay Béla.

Ediția II. revizuită — 152 pagini marl.

Cartea costă 80 bani (cu porto postal 90 bani) și se poate cumpăra dela

**Reuniunea română de agricultură
din comitatul Sibiului.**

Provoc

pe cel-ce 'mi-a trimis o epistolă anonimă, recomandată cu datul postal 5 Dec. 1901 să se dea pe față. Epistola conține și puține adevăruri, dar scriitorul e în întunec și eu vreau să-l luminez. De va rămâne tot ascuns, dovedește, că e un om, care nu merită stima nimănui.

Baia-de-Criș, 24 Ianuarie 1902.

10 1-1

Romul Coțioiu,
comerciant.

Franzbranntwein-ul

lui

BRÁZAY,

cel mai răspândit

și mai neesceptionabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui

Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körsút nr. 23.

Mijloc pentru curățirea dinților. Spălându-și omul cel puțin de 3-ori pe zi gura — dacă se poate și 5—6-ori — cu apă stătută, în care se pune pe jumătate Franzbranntwein-de-al lui Brázay, se țin gura și dinții curați și aceștia sunt feriți de stricare. 2 25—52

➤ Feriți-vă de imitațiuni. ➤

Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

A apărut și se află de vânzare la „Tipografia“
soc. pe acțiuni în Sibiu

Anuarul I.

al

„Reuniunii sodalilor români din Sibiu“

cuprinzând

toate datele dela întemeierea ei până la
31 Decembrie 1899

publicat de

Comitetul Reuniunii.

Prețul 1 coroană, cu poște postal 1 coroană 20 bani.

Supplex Libellus Valachorum.

Cererea celor doi Episcopi români prezentată în
numele națiunii române către Impăratul, la 1791.

Textul original și traducerea făcută

de

Dr. E. Dălanu.

Se află la toate librăriile românești.

Prețul 1 coroană.

Portretul

lui

Dr. Gregoriu Silași

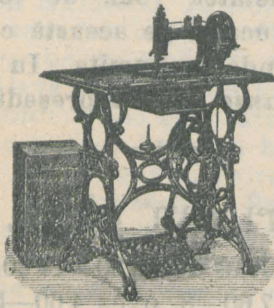
Încadrat după o fotografie, tipărit pe carton fin,
în mărime de 24×32 cm. îl trimite francat
pentru 30 bani.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni.

Gustav Dürr,

mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.



Recomandă depositul seu mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrici străine și indigene pe lângă un preț
foarte moderat.

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

➤ **Seidel & Naumann, G. M. Pfaff.** ➤

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se
află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut
de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștientios cu garanție.
Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani
garanție. [3] 2—

Liste de prețuri se trimit la cerere gratis și franco.

Descrierea Ardealului.

Cine voește să cunoască frumoasa țeară a Ardealului, și cu deosebire Munții-
Apuseni, patria lui Horia și Ianou, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Murășului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrațiuni și o schiță.

Descrierile sunt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și
cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.

Toate ziarele noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem
despre Transilvania în limba română.

„Liga română“, scrie între altele:

„Până astăzi n'a existat în limba română o descripție a acestor regiuni atât de interesante din
mai multe puncte de vedere. Dl Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicațiune unei
trebuințe ce într'adevăr se simția la noi. Sperăm, că publicul cetitor va face acestei scrieri primirea
amabilă pe care o merită.

Comande se pot face la

Librăria W. Kraft.

Din editura „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu.

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. — 30
Art. de lege XXI. și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară	» — 50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	» — 80
Aluașiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul »Societății de cumpătare«	» 1.—
Brote Eugen, Ținerea vitelor	» — 24
» » Trifoiul	» — 30
Costan T., Aur, novelă	» — 40
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabarata	» — 32
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	» 1.00
Îndreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	» 1.60
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri	» — 20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	» — 40
» » Reprivere din Paradoxe sociologice	» — 40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII. din 1886)	» — 10
Russu-Șirianu I., Moara din vale, 8 novele	» 1.40
Simtion T., Păcate Domnești, novelă orig.	» — 60
Simu R., Monografia comunei Orlat	» — 50

Celor-ce cumpără un număr mai mare de esemplare, cu deosebire librărilor
și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

➤ Se află de vânzare în librăria W. Kraft în Sibiu. ➤